

Fyrr komu tingfólk hvør øðrum meira við

Hergeir Nielsen hevur síðstu árin røkt starvið, ið hevur landsins hægstu tign. Hann hevur verið løgtingsformaður. Eftir mong ár í politikki, hevur Hergeir Nielsen nú valt at takka fyri seg. Mangt er broytt hesi mongu árin, hann hevur verið við í politikki, hann hevur sum útjaðaratingmaður greiðar meiningar um Føroyar sum eitt valdømi, og um tingarbeiðið fyrr og nú. Hann er framvegis eldhugaður í politikki, hevur bát og nakrar seyðir, so hann er ikki bangin fyri at keða seg, nú hann leggur politisku árarnar inn

Dagfinn Olsen

Eftir góð 24 ár sum tingmaður, umframt góð 2 ár sum landsstýrismaður, hevur Hergeir Nielsen valt at steðga politisku lívsleiðini.

Hann kom ungur í politiska eldin, tá ið hann gjørdist landsstýrismaður í 1979. Politiski áhugin hevur altíð verið til staðar og er ikki minkaður, nú hann hevur valt at finna hurðina sjálvur.

– Tað er ein serstøk kensla at leggja frá sær. Tað er alt frá einum stórum tómrumi, til at eg sigi korta nei til at missa politisku hugsjónirnar og eldhugan, men tað verður heilt vist ein stór broyting, at ein ikki verður við á einum tí einasta fundi, sigur Hergeir Nielsen.

– Ein ráðharri segði einaferð, at tað eru tveir stórir dagar á leiðini hjá einum ráðharra; tá ein setir seg í ráðharrasessin, og tá ein fer úr honum aftur. Hjá einum tingmanni er lívið eitt sindur litríkari, og hetta hava verið sera góð og gevandi ár, sigur Hergeir Nielsen.

– Men hinvegin kann tíðin í andstøðu vera knapt so áhugaverd, tí ein veit ongantíð, um uppskot vera samtykt ella ikki, men ofta vísir tað seg, at hetta er ikki til fánýtis, tí ofta slóðar hettar fyri og kemur aftur í aftur

seinni, ásannar tingformaðurin.

Hergeir Nielsen er valdur á ting fyri Tjóðveldi, men politiska leiðin byrjaði, tá hann sum 29 ára gamal gjørdist landsstýrismaður í samferðslumálum, íbúðarmálum og skúlamálum. Og hesi øki kunnu enn kallast hansara hjartamál.

– Sambandið til Suðuroyar hevur ligið mær nær. Annað, ið hevur mín áhuga, er í tí uttanríkispolitiska spektrinum. Eg havi verið formaður í uttanlandsnevndini, eisini tá fullveldissamráðingarnar við Poul Nyrup Rasmussen tóku dik á seg, og var eg tí partur av tí tilgongdini, sigur Hergeir Nielsen.

Síðstu árin hevur Hergeir Nielsen verið løgtingsformaður, og tað er ein øðrvísi støða.

– Ein er ikki við í tí dagliga politiska kjakinum. Tingformaðurin skal vera formaður fyri bæði andstøðu og samgongu. Tingformaðurin skal hava ávísar tign, skal ikki vera á røðarapallinum alla tíðina og skal ikki kjakast við tingmenn. Tingmenn eiga ikki at siga tingformanninum ímóti, sigur maðurin, sum síðstu árin hevur sitið í tingformanssessinum, ið hevur landsins hægstu tign.

Tøknin broytir

Eftir mong ár á tingi ásannar Hergeir

Nielsen, at tøkniliga menningin hevur broytt tingarbeiðið.

– Veljarin sær og hoyrir tingfólk kjakast, og tingfólk hava teldur og fatelefon við sær. Ongin hevur biðið um loyvi til hetta, men vit hava loyvt hesum, hóast tað ikki er loyvt í øllum parlamentum í londunum kring okkum. Óivað eru bæði fyrimunir og vansar við hesum, sigur Hergeir Nielsen, sum tó ásannar, at tingfólk ikki eru tey raskastu at slökkja telefonina, tá ið tey eru til verka og á røðarapallinum.

– Nú Tingvarpið er komið, er nóg broytt. Tingfólk koma nú inn í stovuna hjá fólki, og lagt verður til merkis, at tá sjonvarpið gevst út á seinnapartin, styttest orðaskiftið samsvarandi, sigur Hergeir Nielsen.

– Løgtingið er eftirbátur í mun til onnur parlament kring okkum, so at skilja, at arbeidsumstøðurnar eru ikki nóg góðar. Tingmenn hava ikki egna skrivstovu, bert løgtingsformaðurin hevur skrivstovu. Annars hava øll almenn starvsfólk ein skrivstovustól, ásannar tingformaðurin, sum tó metir, at nóg er batnað, síðani hann byrjaði.

Útjaðarin og eitt valdømi

Hergeir Nielsen hevur í stóran mun merkt, at arbeidslagið er broytt, nú stórir partur av Føroyum er bundin

saman og koyrandi er ímilum størri oyggjarnar.

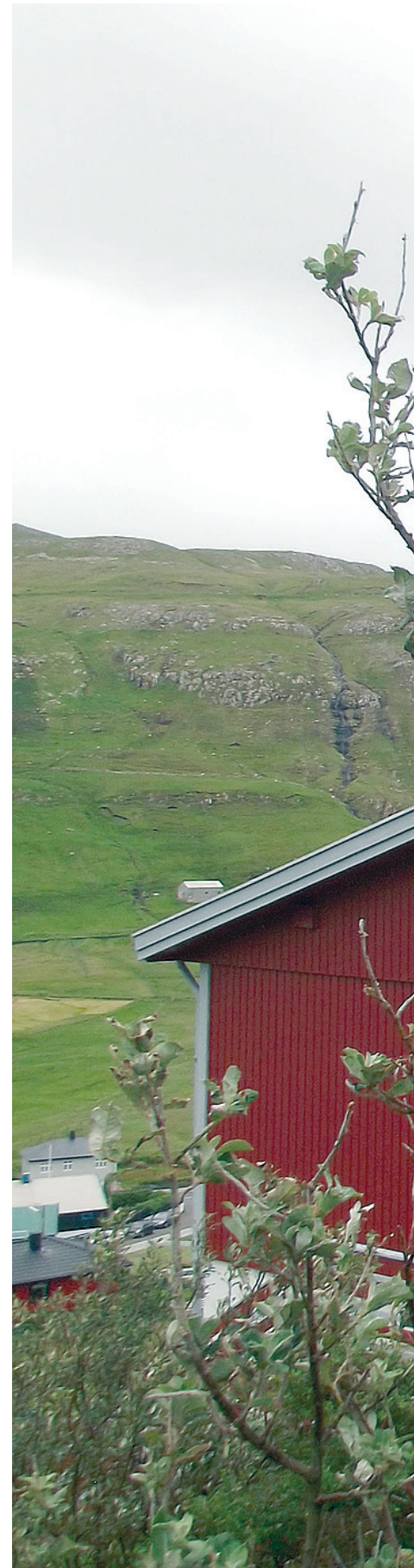
– Nú eru nærum bara Sandoyggjin og Suðuroyggjin, ið hava sjógv ímillum til miðstaðarøkið, og vit mugu innstillast tingarbeiðið eftir tí. Tingfólk í miðstaðarøkinum kunnu so at siga stokka inn á gólv, tá fundur er, og so nýta ta tíðina, ið fundurin tekur, meðan vit útjaðaratingfólk nýta eini 10-12 tímar til sama fund, sigur Hergeir Nielsen.

Hergeir Nielsen er ikki fyri, at Føroyar eru eitt valdømi.

– Tað er ikki ein fyrimunur fyri útjaðaran, at Føroyar eru eitt valdømi. Tingfólk í útjaðaranum sleppa ikki at kasta í torvuna, har atkvøðurnar eru, og tí fer útjaðarin sum frálíður at missa síni umboð, metir Hergeir Nielsen, sum hevur havt uppskot frammi um at venda aftur til gomlu skipanina við sjei valdømi, og hetta endaði í nevnd, hóast tað varð samtykt, og kemur aftur úr nevnd eftir Ólavsøku, og hesum bíðar Hergeir Nielsen spentur eftir.

Hann er ivaleysur í, at við einum valdømi hevur miðstaðarøkið fyrimun, tí har er lættari at gera vart við seg.

– Ótilvitað verður ein ávirkaður, eins og tá vit keypa ein pakka av kaffi. Um vit hava hoyrt um hann áður, so keypa vit hann. Og nógvir

veljarar taka ikki støðu, fyrr enn inni í lítla atkvøðurúminum. Hjá nýggjum og ókendum valevnum í útjaðaranum verður tí trupult at gera seg galdandi, metir Hergeir Nielsen.

Fyrr og nú

Yvirhøvur er tingarbeiðið broytt nóg hesi árin, Hergeir Nielsen hevur sitið á tingið.

– Orðaskiftið var øðrvísi fyrr. Tingfólk málbóru seg øðrvísi og dugdu at taka til. Tingfólk vóru meira saman, eisini eftir arbeidstíð, ofta tí tey ikki sluppu heim, og t.d. spældu tey kort saman. Yvirhøvur komu tingfólk hvør øðrum meira við, hugleiðir Hergeir Nielsen.

– Í dag er tað tíverri soleiðis, at arbeitt verður, sum búðu øll undir liðini á tinghúsinum. Hjá teimum, sum hava landfast, tekur ein fundur ta tíð, hann tekur, meðan hjá mær kann tað taka eini 10 – 12 tímar, innan eg eri